

UDC (УДК) 342.112.741.(477)
JEL Classification: K 10; K 23

Бондаренко Вікторія Анатоліївна,

кандидат юридичних наук,
доцент кафедри іноземних мов та культури фахового мовлення
Львівського державного університету внутрішніх справ
(Львів, Україна)
e-mail: qwsrty0304@gmail.com
ORCID ID: 0000-0003-2326-4394

ПОНЯТТЯ І ЗМІСТ ПРАВОВОГО ПРИПISУ ОРГАНУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Анотація. Розглянуто наукові підходи до поняття і змісту правового припису органу Національної поліції, зокрема правову природу, структуру, особливості різновидів, функціонального призначення, правового унормування у механізмі правового регулювання превентивної діяльності органів Національної поліції. Проаналізовано проблеми теорії і практики застосування правового припису, розглянуто позиції вчених щодо їх видів. Окреслено внутрішню будову правових приписів та обґрунтовано положення про необхідність їх класифікації. Визначено характер співвідношення та взаємодії правового припису з прийомами юридичної техніки. Проаналізовано функції, які характерні юридичним конструкціям приписів поліції. На підставі змістовної та функціональної характеристики юридичних конструкцій як засобів законотворчої техніки визначається їх поняття. Доведено недосконалість нормативно-правового регулювання у контексті попереджувальної діяльності за допомогою приписів, що надаються органами поліції. Визначено окремі проблеми функціонування системи приписів у сфері обігу зброї та забезпечення безпеки дорожнього руху і запропоновано правовий інструментарій вирішення за допомогою законодавчого унормування надання приписів органами поліції.

Ключові поняття: правовий припис, зміст, поняття, превентивна діяльність, правове регулювання, органи поліції, функції та структура припису.

Bondarenko Viktoriia,

PhD (Law),
Associate Professor of the Department of Foreign Languages
and the Culture of Professional Communication,
Lviv State University of Internal Affairs
(Lviv, Ukraine)
e-mail: qwsrty0304@gmail.com
ORCID ID: 0000-0003-2326-4394

THE CONCEPT AND CONTENT OF PRESCRIPTION OF LAW OF THE NATIONAL POLICE BODY

Abstract. Scientific approaches to the concept and content of the police authority's prescription are considered, in particular the legal nature, structure, peculiarities of varieties, functional purpose, and legal establishment in the mechanism of legal regulation of preventive activities of the bodies of the National Police. Problems of the theory and practice of application of the legal instruction are analyzed; the views of scientists on their types are determined. The internal structure of prescriptions of law is investigated and the provisions on the necessity for their classification are grounded. The nature of the relationship and interaction of the legal instruction with the methods of legal technique are defined. The functions of the legal constructions of police regulations are analyzed. In the process of analyzing the provisions of the legal framework and the practice of preventive activities of the bodies of the National Police, on the basis of the meaningful and functional characteristics of legal structures as a means of law-making technique, the concept of legal instruction is determined. Police instructions are acts of exercising police powers of control and supervision; they have precautionary and preventive nature, which allows to promptly eliminate the detected violations without simultaneous limiting the rights caused by the application of administrative responsibility measures for the offense committed for the first

time; they are performed in the form of an individual legal act, which contains a powerful management decision that expresses a legitimate and justified request of an authorized official to eliminate these deficiencies within the prescribed time limits, subject to appeal in accordance with the established procedure. The imperfection of legal regulation in the context of preventive activities is proved by means of the prescriptions provided by the police. Some problems of functioning of the system of instructions in the field of arms and ammunition in circulation and road safety are identified and the legal tools for the solution of legislative regulation of legal instructions by the police authorities are proposed.

Key concepts: prescription of law, content, concept, preventive activity, legal regulation, police authorities, functions and structure of legal instruction.

DOI 10.32518/2617-4162-2020-2-21-28

Вступ

Здійснення державного контролю та нагляду є важливою функцією органів виконавчої влади, головною метою вказаних заходів є забезпечення дотримання громадянами, юридичними особами й індивідуальними підприємцями вимог нормативно-правових актів. Результативність перевірок дій визначається головно ефективністю прийнятих уповноваженими органами заходів стосовно фактів порушень, виявлених під час здійснення контрольних (наглядових) перевірок. Відповідно до чинного законодавства, документами, що оформляються за результатами контрольних і наглядових заходів, під час проведення яких було виявлено порушення вимог законодавства, можуть стати акти перевірок, приписи, подання, протоколи про адміністративні правопорушення, постанови про призначення адміністративних покарань.

Окремі аспекти правового забезпечення контрольної діяльності у сфері безпеки дорожнього руху та дозвільної системи органів поліції розглянуто в наукових працях В. Авер'янова, В. Гуменюка, П. Гурковського, Д. Денисюка, О. Джафарової, Л. Карабут, М. Коваліва, Є. Легези, С. Лихачова, С. Подлісєва, В. Середи, О. Сосновика, В. Ткаченка, О. Харитоновна та ін. Однак невирішеною залишається проблема стосовно вироблення науково обґрунтованого поняття припису, що застосовується у сфері превентивної діяльності поліції.

Метою статті є аналіз проблемних аспектів визначення поняття і змісту правового припису органу Національної поліції.

1. Поняття припису та його місце у системі права

Нині законодавчі норми, що утворюють правову основу процедури винесення припису, не систематизовані, вони не тільки розрізнені, а й суперечливі, на відміну від кодифікованих норм, що регулюють порядок складання, наприклад, протоколу або постанови. Найвні прогалини та суперечності в законодавчому регулюванні про-

цедури видачі приписів Національною поліцією спричиняють труднощі в регулюванні на рівні правозастосовної практики.

Вивчення питань адміністративно-правового регулювання процедур підготовки та видачі органами державного контролю та нагляду, зокрема поліцією, такого документа, як припис, становить науковий інтерес.

Правовий припис має містити: висновки про наявність підстав для його видачі; норми законодавства, що порушені діями (бездіяльністю) особи, якій видається попереджувальний припис; перелік дій, спрямованих на усунення виявлених порушень із зазначенням строків усунення, ліквідацію причин і умов, що сприяли виникненню порушення, усунення наслідків порушень.

Припис підлягає обов'язковому виконанню особою, якій надано припис, в термін, зазначений у приписі. Термін виконання припису повинен становити не менше ніж тридцять днів. За мотивованим клопотанням особи, якій видано припис, якщо є достатні підстави вважати, що в установленій термін припис не може бути виконано, зазначений строк може бути продовжений уповноваженою посадовою особою органу державного контролю та нагляду.

Насамперед важливо зазначити, що прийняття органом державного контролю та нагляду рішення про порушення справи про адміністративне правопорушення стосовно посадової чи фізичної особи, яка порушила в процесі провадження діяльності обов'язкові вимоги та вимоги, встановлені правовими актами органів місцевого самоврядування, виявлені під час проведення планової перевірки, без винесення припису і до завершення терміну його виконання не допускається.

Після закінчення терміну виконання посадовою або фізичною особою припису про усунення порушення обов'язкових вимог і вимог, встановлених правовими актами органів місцевого самоврядування, орган державного контролю та нагляду проводить позапланову перевірку щодо виконання припису.

За умови усунення виявлених порушень, зазначених у приписі, у повному обсязі, справа про адміністративне правопорушення не порушується, особа, яка виконала припис, не підлягає адміністративній відповідальності за порушення обов'язкових вимог і вимог, встановлених правовими актами органів місцевого самоврядування, у зв'язку з їх усуненням.

У разі невиконання у встановлений термін припису орган державного контролю та нагляду зобов'язаний прийняти рішення про порушення справи про адміністративне правопорушення та притягнення до адміністративної відповідальності посадової чи фізичної особи в порядку, передбаченому Кодексом України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП), видати обов'язкові для виконання розпорядження з новими термінами усунення порушень обов'язкових вимог і вимог, встановлених нормативно-правовими актами.

Відповідно до чинного законодавства, у разі виявлення під час проведення перевірки порушень обов'язкових вимог, встановлених нормативно-правовими актами, посадові особи органу державного контролю (нагляду), які проводили перевірку, зобов'язані видати припис.

Статті КУпАП: 188⁻¹¹ «Невиконання постанов, розпоряджень, приписів, висновків, а так само інших законних вимог посадових осіб органів державної санітарно-епідеміологічної служби»; 188⁻¹⁸ «Невиконання законних вимог (приписів) посадових осіб органів державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки»; 188⁻²⁵ «Невиконання законних вимог (приписів) посадових осіб центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері страхового фонду документації»; 188⁻²⁸ «Невиконання законних вимог посадових осіб уповноважених підрозділів Національної поліції»; 188⁻³⁸ «Невиконання приписів посадових осіб центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань дозвільної системи у сфері господарської діяльності»; 188⁻³⁹ «Порушення законодавства у сфері захисту персональних даних»; 188⁻⁴² «Невиконання законних вимог (приписів) посадових осіб органів державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду»; 188⁻⁴⁶ «Невиконання законних вимог (приписів) Національного агентства з питань запобігання корупції» передбачають відповідальність за невиконання у встановлений термін законного припису органів, які здійснюють державний нагляд та контроль [1]. Однак офіційного визначення поняття припису, що видається за результатами наглядової та контрольної діяльності органу, встановленого законодавцем, досі немає.

У законодавстві є визначення припису, наприклад, у Порядку оформлення, вручення (надсилання) приписів у разі виявлення порушень земельного законодавства [2]. Відповідно, припис – це обов'язкова для виконання у визначені строки письмова вимога державного інспектора сільського господарства, яка оформляється, вручається (надсилається) керівникам юридичних осіб та фізичним особам (у тому числі керівникам суб'єктів господарювання та фізичним особам-підприємцям) щодо усунення порушень законодавства.

Положення про порядок винесення приписів про усунення порушень вимог законодавства з питань, пов'язаних із проведенням оцінки, веденням обліку та управління активами визначає припис як письмову вимогу про усунення порушення вимог законодавства з питань, пов'язаних із проведенням оцінки, веденням обліку та управління активами. Припис виноситься про усунення порушень вимог законодавства, проведення службового розслідування, притягнення винної особи до встановленої законом відповідальності [3].

Приписам характерні такі риси: обов'язковість (безумовність) виконання, презумпція законності, можливість застосування дисциплінарного й адміністративного покарання. Цей висновок підтверджується визначеннями, наявними в юридичній енциклопедії за редакцією Ю. Шемшученка [4].

Припис – це один із засобів (методів) правового регулювання суспільних відносин; складається в покладанні на суб'єкта права прямого юридичного обов'язку вчинити певні дії, передбачені нормою права. Зміст припису виражається в зобов'язуючих нормативних або індивідуальних правових актах.

Припис може виходити із закону або іншого нормативного акта, від певних органів виконавчої влади, уповноважених його видавати.

Припис – це узагальнена або індивідуальна назва розпорядчих актів владного характеру, що видаються уповноваженими на те державними органами (посадовими особами) і підлягають виконанню суб'єктами, які їх отримали (наприклад, приписи державних служб, органів, які здійснюють державний нагляд за дотриманням законодавства про охорону навколишнього середовища, санітарно епідеміологічних норм і правил).

У встановлених законом випадках за невиконання припису може настати дисциплінарна, адміністративна, кримінальна відповідальність.

Згідно з коротким словником юридичних термінів, припис – це документ, що видається

уповноваженим по здійсненню державного контролю (нагляду) органом (посадовою особою), про припинення порушення законодавства України в підконтрольному виді діяльності [5].

Господарські організації, органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, державні позабюджетні фонди, посадові особи зазначених органів, фізичні особи, в тому числі фізичні особи-підприємці, зобов'язані виконувати видані приписи у встановлений такими приписами термін. Невиконання в термін законного припису органу, який здійснює державний нагляд та контроль, є адміністративним правопорушенням.

Найбільш точно і повно, на нашу думку, відображено поняття припису у Великому енциклопедичному юридичному словнику, в якому припис – це, по-перше, розпорядчий акт, виданий уповноваженим органом і адресований громадянину або організації (юридичній особі), який містить конкретні вимоги про обов'язкове усунення порушення закону або про виконання встановлених законом обов'язків [6].

Невиконання обов'язкових приписів, винесених в установленому порядку уповноваженим органом або посадовою особою, тягне адміністративну відповідальність громадян, фізичних осіб-підприємців, посадових осіб. У разі, якщо невиконання таких приписів спричинило людські жертви, завдало шкоди здоров'ю громадян або заподіяло значну матеріальну шкоду, виникають підстави для притягнення винних осіб до кримінальної та матеріальної відповідальності. Часто термін «припис» в юридичній літературі отожднюється з нормою закону, розпорядженням керівника державного органу.

2. Функції припису органу Національної поліції

Припис як правовий засіб виконує низку функцій. Інформаційна функція припису виражається в тому, що він відіграє роль одиниці правової інформації, передає адресатові відомості про допущені порушення, роз'яснює сенс чинних норм законодавства, указує на порядок усунення порушень, розкриває зміст прав і обов'язків.

Для приписів характерна виховна функція, оскільки правова свідомість суб'єкта, який отримав припис і належно розглянув, виконав дії стосовно усунення виявлених порушень, збагачується відповідними правовими знаннями, а відтак підвищується правова культура адресата.

Приписам характерні запобіжна та превентивна (профілактична) функції: перша

виражається в спрямованості приписів на припинення та усунення виявлених порушень законодавства, відновлення правового становища, яке існувало до порушення, друга – в тому, що суб'єкт, виконавши припис, представивши адміністративному органу результати виконаної роботи з усунення виявлених порушень, надалі може утриматися від учинення подібних чи інших порушень. Реалізація контрольної функції держави не можлива без персоналізації контрольних інстанцій шляхом введення вищих посадових осіб (інспекторів) у систему наглядової діяльності [7, с. 104].

Контрольно-наглядові повноваження Національної поліції, пов'язані з видачою законного припису, здійснюються Департаментами: патрульної поліції у сфері безпеки дорожнього руху та превентивної діяльності щодо реалізації положень дозвільної системи [8; 9].

Потрібно зазначити, що орган Національної поліції безпосередньо не згадується у КУпАП як орган, невиконання вимог законного припису якого тягне адміністративну відповідальність. Лише в ст. 188⁻²⁸ «Невиконання законних вимог посадових осіб уповноважених підрозділів Національної поліції» встановлено адміністративну відповідальність за невиконання у встановлений термін законного припису органу (посадової особи), який здійснює державний нагляд у сфері забезпечення дорожнього руху [1].

Про те, що державний нагляд у сфері безпеки дорожнього руху здійснюється патрульною службою Національної поліції України та її територіальними органами, можна уточнити, звернувшись до законодавчих актів України. Відповідно до Закону України від 30.06.1993 р. № 3353-ХІІ «Про дорожній рух», Постанови Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 р. № 1396 «Про Правила дорожнього руху», державний нагляд у сфері безпеки дорожнього руху здійснюється поліцією та її територіальними органами.

Під час здійснення державного контролю та нагляду щодо безпеки дорожнього руху під час проведення перевірки діяльності юридичних і фізичних осіб-підприємців видаються приписи про усунення виявлених порушень.

Потрібно підкреслити, що Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII «Про Національну поліцію» не передбачає винесення обов'язкових до виконання приписів. Діяльність поліції щодо винесення приписів передбачена виключно відомчими нормативними актами. Дуже важливо в процесі відомчої нормотворчості не допускати випадків регламентування у відомчих нормативних актах підстав

і порядку застосування заходів примусу, якщо ці питання не врегульовані законодавством. Усе, що стосується прав і обов'язків громадян, повинно регулюватися виключно законами [10, с. 174].

Урегулювання цього питання, вважаємо, необхідно проводити завдяки внесенню поправок до чинного законодавства з метою встановлення однаковості та визначеності в застосуванні наглядовими органами приписів.

Важливо додати, що Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII «Про Національну поліцію» не поширюється повною мірою на контрольно-наглядову діяльність поліції, регульовану підзаконними нормативно-правовими актами. Здійснення проголошених Конституцією, іншими нормативними актами прав і свобод можна досягнути лише за допомогою застосування відповідної правової норми, коли органи поліції встановлюють наявність прав і обов'язків, визначають момент дії або факт припинення суб'єктивних прав і обов'язків, здійснюють контроль за правильністю набуття прав і обов'язків [11, с. 174].

Поліцейська діяльність за змістом є у виді складної сукупності дій, що реалізуються за допомогою адміністративного нагляду, застосування заходів профілактики правопорушень, адміністративної юрисдикції, оперативно-розшукової роботи.

Поліцейські наділені правом винесення приписів суб'єктам, котрі допустили порушення законодавства, виявлені внаслідок реалізації контрольно-наглядових заходів, повсякденної діяльності, пов'язаної з систематичним наглядом за виконанням обов'язкових вимог у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної, холодної і охолощеної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії, та патронів до них, а також боеприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів.

Процедури здійснення державного контролю та нагляду у відповідних сферах діяльності встановлюються адміністративно-правовими актами, що дають змогу оптимізувати та деталізувати адміністративні процедури, заповнити нормативно-правові прогалини в законодавстві України.

Наприклад, у сфері безпеки дорожнього руху таким документом є Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не

в автоматичному режимі, затверджених наказом МВС України від 07.11.2015 р. № 1395.

Аналіз чинного законодавства, що регламентує проведення перевірочних заходів, виявив обов'язок посадових осіб органів державного контролю та нагляду реагувати на правопорушення. Заходи, що вживаються посадовими особами поліції щодо фактів порушень, виявлених під час проведення перевірки, зазвичай встановлені в КУПАП.

У разі виявлення під час проведення перевірки порушень посадовою особою, фізичною особою-підприємцем юридичних, обов'язкових вимог або вимог, встановлених правовими актами органів місцевого самоврядування, посадові особи органу державного контролю та нагляду, які проводили перевірку, в межах повноважень, передбачених законодавством України, зобов'язані: видати припис посадовій та фізичній-особі підприємцю про усунення виявлених порушень із зазначенням термінів усунення; вжити заходів щодо контролю усунення виявлених порушень, їх попередження, запобігання можливого заподіяння шкоди життю, здоров'ю громадян, шкоди тваринам, рослинам, довкіллю, безпеці держави.

Вивчення різних нормативно-правових актів, наукової літератури, судової практики свідчить, що припис має певні ознаки. Вважаємо, що головною ознакою припису є обов'язковість. Припис – це правовий акт повної, виняткової обов'язковості з часовими межами виконання, який підлягає не тільки обов'язковому розгляду, а й обов'язковому виконанню.

Аналіз судової практики дає змогу зробити висновок, що до приписів органів державного контролю та нагляду висувається певна низка вимог. Наприклад, у постанові Верховного Суду України від 09.12.2019 р. у справі № 826/22842/15 зазначено, що за змістом чинного законодавства припис органу (посадової особи), який здійснює державний нагляд, про усунення порушень законодавства має бути законним і обґрунтованим, чітким та зрозумілим для виконання [12]. Невиконання в термін законного припису органу (посадової особи), який здійснює державний нагляд, є підставою для залучення громадян і посадових осіб до адміністративної відповідальності.

Тому припис посадової особи, яка здійснює державний нагляд, має містити лише законні вимоги, на посадових осіб і фізичну особу-підприємця може бути покладено обов'язок щодо усунення лише тих порушень, дотримання яких є обов'язковим відповідно до закону.

У приписі повинні бути вказані конкретні причини й умови, законні та обґрунто-

вані заходи для усунення. Заходи мають бути реальними та здійсненими.

Характерною ознакою припису є його офіційність. Припис – це офіційний письмовий документ з відповідними реквізитами, внутрішньою структурою, порядком прийняття та направлення адресату, що відображається в різних відомчих адміністративних актах.

Припис є кінцевим результатом реагування уповноваженого органу (посадової особи), який здійснює державний нагляд та контроль, на виявлені порушення чинного законодавства. Винесення розпорядження є однією із завершальних дій (під час виявлення порушень чинного законодавства) уповноваженого органу в межах проведеного контрольного або наглядового заходу.

Оскільки припис завжди містить вимогу уповноваженого органу, який здійснює державний нагляд і контроль, про виконання певних дій, то припис є документом імперативного змісту та владного впливу.

Припис має не тільки вказувати на допущені порушення чинного законодавства, а й містити спосіб і порядок усунення виявлених порушень (перелік дій, які адресат припису повинен зробити з метою припинення та усунення виявленого порушення).

Висновки

Аналіз викладеного дає змогу окреслити головні ознаки правового припису органу Наці-

ональної поліції: представляє акт реалізації повноважень поліції з контролю та нагляду; має виражений попереджувально-профілактичний характер, що дає змогу оперативно усунути виявлені порушення без одночасного обмеження права, спричинених застосуванням заходів адміністративної відповідальності за правопорушення, вчинене вперше; виконаний у формі індивідуального правового акта, містить владне управлінське рішення, що виражає законну й обґрунтовану вимогу уповноваженої посадової особи про усунення зазначених недоліків у встановлені терміни, в установленому порядку підлягає оскарженню.

Пропонуємо таке визначення припису, що виноситься уповноваженими посадовими особами Національної поліції, під яким розуміється обов'язковий для виконання адміністративний акт, винесений від імені поліції, адресований посадовій чи фізичній особі, що містить основані на законодавстві вимоги, пропозиції стосовно усунення порушень, виявлених під час проведення контрольних і наглядових заходів.

На нашу думку, це дасть змогу більш точно і правильно дотримуватися процедури винесення припису, підвищити ефективність діяльності поліції та досягти кінцевої мети наглядової діяльності уповноважених органів – попередження та припинення правопорушень у сфері державного управління, а головне – захистити соціальні та майнові права фізичних осіб.

Список використаних джерел

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 07.12.1984 р. № 8073-Х. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122.
2. Порядок оформлення, вручення (надсилання) приписів у разі виявлення порушень земельного законодавства : втратив чинність на підставі наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України від 20.01.2007 р. № 24. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0299-17#n7>
3. Про затвердження Положення про порядок винесення приписів : Наказ Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів від 15.02.2018 р. № 43. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0250-18>
4. Припис правовий. Юридична енциклопедія в 6 т. / Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; редкол.: Ю. С. Шемшученко (голова) та ін. Київ : Українська енциклопедія. Т. 5: П–С. 2003. С. 130–131.
5. Короткий словник юридичних термінів. URL: <http://terjust.gov.ua/%D0%BA%D0%BE%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%BA>
6. Великий енциклопедичний юридичний словник. За ред. Ю. Шемшученка. Київ : Право, 2012. 1010 с.
7. Ковалів М. В., Єсімов С. С., Лозинський Ю. Р. Правове регулювання правоохоронної діяльності: навч. посібник. Львів : ЛьвДУВС, 2018. 323 с.
8. Положення про Департамент патрульної поліції : Наказ Національної поліції України від 06.11.2015 р. № 73. URL: http://patrol.police.gov.ua/wp-content/uploads/2016/03/polozhennya_proDPP-1.pdf
9. Про затвердження Інструкції про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної, холодної і охолощеної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії, та патронів до них, а також боеприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів : Наказ МВС України від 21.08.1998 р. № 622. URL: <https://zakon>

- rada.gov.ua/laws/show/z0637-98?find=1&text=%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%BF%D0%B8%D1%81
10. Гурковський М. П., Єсімов С. С. Основні принципи діяльності поліції щодо забезпечення конституційних прав і свобод людини та громадянина в Україні. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична*. 2017. № 1. С. 171–184.
 11. Гурковський М. П., Єсімов С. С. Основні форми та методи діяльності поліції у сфері забезпечення конституційних прав і свобод людини та громадянина України. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична*. 2016. № 4. С. 171–186.
 12. Постанова Верховного Суду України від 09 грудня 2019 року справа № 826/22842/15 касаційне провадження № К/9901/14014/18. URL: https://protocol.ua/ua/vs_kas_organ_derjavnogo_arhitekturno_budivelnogo_kontrolyu_u_razi_nastannya_umov_peredbachenih_zakonom_zobov_yazaniy_zvernutitsya_do_sudu_z_pozovom_pro_znes

References

1. Kodeks Ukrainy pro administratyvni pravoporushennia: Zakon Ukrainy vid 07.12.1984 r. № 8073-Kh [The Code of Ukraine on Administrative Offenses: Law of Ukraine № 8073-X of December 07, 1984]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady URSS (Bulletin of the Verkhovna Rada of the USSR)*, Annex to No. 51, Art. 1122 [in Ukr.].
2. Poriadok oformlennia, vruchennia (nadsylannia) prypysiv u razi vyjavlennia porushen zemelnogo zakonodavstva: vtratyv chynnist na pidstavi nakazu Ministerstva ahrarynoi polityky ta prodovolstva Ukrainy vid 20.01.2007 r. № 24 [The order of registration, delivery (sending) of instructions in case of detection of violations of the land legislation: it has lost its validity on the basis of the order of the Ministry of Agrarian Policy and Food of Ukraine No. 24 of January 20, 2007]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0299-17#n7> [in Ukr.].
3. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro poriadok vynesennia prypysiv: Nakaz Natsionalnoho ahentstva Ukrainy z pytan vyjavlennia, rozshuku ta upravlinnia aktyvamy, oderzhanymy vid koruptsiinykh ta inshykh zlochyniv vid 15.02.2018 r. № 43 [On approval of the Regulation on the procedure for legal instructions: Order of the National Agency of Ukraine for finding, tracing and management of assets derived from corruption and other crimes No. 43 of February 15, 2018]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0250-18> [in Ukr.].
4. Shemshuchenko, Yu. S. [Ed.]. (2003). *Prypys pravovyi. Yurydychna entsyklopediia v 6 t. / Instytut derzhavy i prava im. V. M. Koretskoho NAN Ukrainy [The prescription of law. Legal Encyclopedia of 6 Vols. / V. M. Koretskyi Institute of State and Law of the National Academy of Sciences of Ukraine]*. Kyiv: Ukrainka entsyklopediia. Volume 5: P–S, 130–131 [in Ukr.].
5. Korotkyi slovnyk yurydychnykh terminiv [A short dictionary of legal terms]. Retrieved from <http://terjust.gov.ua/%D0%BA%D0%BE%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%BA> [in Ukr.].
6. Shemshuchenko, Yu. [Ed.]. (2012). *Velykyi entsyklopedychnyi yurydychnyi slovnyk [Great Encyclopedic Legal Dictionary]*. Kyiv: Pravo [in Ukr.].
7. Kovaliv, M. V., Yesimov, S. S., & Lozynskiy, Yu. R. (2018). *Pravove rehulivannia pravookhoronnoi diialnosti [Legal regulation of law-enforcement activity]*. Lviv: Lviv State University of Internal Affairs [in Ukr.].
8. Polozhennia pro Departament patrolnoi politsii: Nakaz Natsionalnoi politsii Ukrainy vid 06.11.2015 r. № 73 [Regulations on the Patrol Police Department: Order of the National Police of Ukraine No. 73 of November 06, 2015]. Retrieved from <http://patrol.police.gov.ua/wp-content/uploads/2016/03/polozhennyaproDPP-1.pdf> [in Ukr.].
9. Pro zatverdzhennia Instruksii pro poriadok vyhotovlennia, prydbannia, zberihannia, obliku, perevezennia ta vykorystannia vohnepalnoi, pnevmatychnoi, kholodnoi i okholoshchenoi zbroi, prystroiv vitchyznianoho vyrobnytstva dlia vidstrilu patroniv, sporiadzhennykh humovymy chy analohichnymy za svoimy vlastyvostiamy metalnymy snariadamy nesmertelnoi dii, ta patroniv do nykh, a takozh boieprypasiv do zbroi, osnovnykh chastyn zbroi ta vybukhovyykh materialiv: Nakaz MVS Ukrainy vid 21.08.1998 r. № 622 [On approval of the Instruction on the procedure for the manufacture, purchase, storage, accounting, transportation and use of firearms, pneumatic, cold and chilled weapons, devices of domestic production for shooting cartridges equipped with rubber or similar in their properties metallic shells, non-dimensional projectiles, as well as ammunition for weapons, major weapons and explosive materials: Order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine No. 622 of August 21, 1998]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0637-98?find=1&text=%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%BF%D0%B8%D1%81> [in Ukr.].
10. Hurkovskiy, M. P., & Yesimov, S. S. (2017). *Osnovni pryntsyipy diialnosti politsii shchodo zabezpechennia konstytutsiinykh prav i svobod liudyny ta hromadianyna v Ukraini [The main principles of the activity of the police to ensure the constitutional rights and freedoms of man and citizen in Ukraine]*. *Naukovyi visnyk Lvivskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav. Seriiia yurydychna (Scientific Bulletin of Lviv State University of Internal Affairs. Law Series)*, 1, 171–184 [in Ukr.].

11. Hurkovskiy, M. P., & Yesimov, S. S. (2016). Osnovni formy ta metody diialnosti politsii u sferi zabezpechennia konstytutsiinykh prav i svobod liudyny ta hromadianyna Ukrainy [The basic forms and methods of police activity to ensure the constitutional rights and freedoms of man and citizen in Ukraine]. *Naukovyi visnyk Lvivskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav. Seriiia yurydychna (Scientific Bulletin of Lviv State University of Internal Affairs. Law Series)*, 4, 171–186 [in Ukr.].
12. Postanova Verkhovnoho Sudu Ukrainy vid 09 hrudnia 2019 roku sprava № 826/22842/15 kasatsiine provadzhennia №K/9901/14014/18 [The judgment of the Supreme Court of Ukraine of December 09, 2019, Case No. 826/22842/15 cassation proceedings No. K / 9901/14014/18]. Retrieved from https://protocol.ua/ua/vs_kas_organ_derzhavnogo_arhitekturno_budivelnogo_kontrolyu_u_razi_nastannya_umov_peredbacheni_h_zakonom_zobov_yazaniy_zvernutisya_do_sudu_z_pozovom_pro_znes [in Ukr.].

Стаття: надійшла до редакції 24.04.2020

прийнята до друку 12.06.2020

The article: is received 24.04.2020

is accepted 12.06.2020